

СИЛАБУС

Освітнього компонента «Критична інтерпретація зарубіжної літератури»

Назва освітнього компоненту	Критична інтерпретація зарубіжної літератури
Інформація про освітній компонент	Для всіх ОПП Ступінь вищої освіти: бакалавр Вибірковий Рік підготовки – третій Семестри – 5 або 6
Тривалість курсу	Два семестри (2 год. на тиждень) – 3 кредити – 100 годин.
Цілі та очікувані результати навчання	Метою курсу є ознайомити здобувачів вищої освіти з критичною інтерпретацією зарубіжної літературою, з основними напрямками літературного процесу XX-XXI століття, сформувати цілісне уявлення про національні літератури світу, розкрити специфіку естетичних систем окресленої доби, . Завдання курсу – здійснити аналіз критичної інтерпретації зарубіжної літератури, аналіз кращих літературних творів, які презентують національну культуру різних країн світу, в широкому контексті світової культури. Вивчення курсу спрямоване на формування таких <i>компетентностей</i>: 1) здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології та педагогіки у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної та психолого-педагогічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов (ІК); 2) здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії зарубіжної літератури, іноземної мови, історії в закладах середньої та вищої освіти, практиці навчання (ЗК1); 3) здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення слов'янських народів на основі розуміння їх історії, знання матеріального й духовного буття, закономірностей розвитку зарубіжних літератур, їх місця у системі світових літератур; здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, культурного кругогляду здобувачів вищої освіти, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві (ЗК 2); 4) здатність критично осмислювати нові художні тенденції, використовувати фахові знання з літератури, уміння й навички в галузі порівняльного літературознавства для аналізу літературного процесу (ЗК 3); 5) здатність бути критичним і самокритичним; здатність аргументувати прихильність до певних наукових гіпотез щодо території та часу формування літератур світу, спорідненості мовних явищ; здатність критично осмислювати власні досягнення в опануванні курсу (ЗК 4);

- 6) здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями із історії зарубіжної літератури (**ЗК 5**);
- 7) здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (**ЗК 6**);
- 8) уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (**ЗК 7**);
- 9) здатність працювати в команді та автономно (**ЗК 8**);
- 10) здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (**ЗК 10**);
- 11) здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (**ЗК 11**);
- 12) навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (**ЗК 12**);
- 13) здатність проведення досліджень на належному рівні (**ЗК 13**);
- 14) усвідомлення місця освітнього компонента «Історії зарубіжної літератури» в системі гуманітарних наук, знання її теоретичних основ (**ФК 1**);
- 15) здатність використовувати у професійній діяльності знання про літературу світу на тлі еволюції певних народів (**ФК 2**);
- 16) здатність використовувати у професійній діяльності знання з історії зарубіжної літератури, а також відомості про їх сучасний стан (**ФК 3**);
- 17) здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати українську мову та літературу в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя (**ФК 6**);
- 18) здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації літературних фактів давнього й сучасного періоду; здатність до читання, інтерпретації текстів (**ФК 7**).

Вивчення курсу спрямоване на досягнення таких ***програмових результатів навчання***:

- 1) знати основні функції й закони розвитку, сучасні наукові досягнення в галузі теорії та історії зарубіжної літератури, іноземної мови, історії в закладах середньої та вищої освіти, практиці навчання (**ПРН 1**);
- 2) ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури, етимологічних словників, історичних словників, перекладних словників, енциклопедій, електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, упорядковувати, класифікувати й систематизувати; розрізняти епохи (періоди), напрями, течії, жанри, стилі літератури за їх сутнісними характеристиками й на тлі світового письменства (**ПРН 2**);
- 3) організовувати процес свого навчання й самоосвіти, окреслювати персональні завдання перспективних філологічних досліджень в контексті індивідуальної освітньої траєкторії; ефективно спілкуватися в колективі, науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-ділових сферах; виступати перед аудиторією, дотримуватися культури поведінки й мовленнєвого спілкування (**ПРН 3**);
- 4) розуміти фундаментальні принципи буття етносів, виявляти світоглядну систему, закладену в мовній картині світу (**ПРН 4**);
- 5) співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, на засадах мовної, культурної, національної, релігійної толерантності; (**ПРН 5**);
- 6) використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності, у тому числі створювати власний інформаційний аудіовізуальний продукт з

	метою систематизації наукових відомостей із зарубіжної літератури, презентації результатів власних наукових досліджень, оптимізації процесу педагогічної взаємодії (ПРН 6); 7) розуміти основні проблеми літературознавства та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів (ПРН 7); 8) знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, уміти застосовувати ці знання у професійній діяльності. (ПРН 8); 9) використовувати українську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя (ПРН 14); 10) знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції зарубіжної літератури, уміти застосовувати їх у професійній діяльності (ПРН 16); 11) мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології (ПРН 19).
Ключові слова	Критична інтерпретація зарубіжної літератури, національні літератури в гуманітарному контексті світу, загальна характеристика літературного процесу XX та XXI століть, французька, німецька, австрійська, англійська, японська літератури
Зміст	<u>Модуль 1</u> Змістовий модуль 1. Інтерпретація знакових явищ зарубіжної літератури кінця XX століття Тема 1. Національні літератури в гуманітарному контексті світу. Загальна характеристика літературного процесу XX століття (<i>лекційне заняття</i>). Тема 2. Зарубіжна література кінця XX століття: знакові постаті, твори, тенденції (<i>лекційне та семінарське заняття</i>). Тема 3. Екзистенціалізм як культурний і літературний феномен (<i>практичне заняття</i>). Тема 4. Модерністська проза початку XX століття. (<i>семінарське заняття</i>). Тема 5. Постмодернізм як культурний і літературний феномен (<i>семінарське заняття</i>). Тема 6. Постмодернізм і романістика (<i>практичне заняття</i>). Модульний контроль. Змістовий модуль 2. Інтерпретація провідних тенденцій розвитку зарубіжної літератури початку XXI століття (<i>лекційне та практичне заняття</i>). Тема 7. Зарубіжна література межі XX-XXI століть: знакові постаті, твори, тенденції (<i>лекційне та семінарське заняття</i>). Тема 8. Творчість сучасних зарубіжних письменників: у пошуках мейнстріму (<i>практичне заняття</i>). Тема 9. Параболічність як атрибут світової літератури XX-XXI ст. (<i>лекційне та практичне заняття</i>). Модульний контроль.
Форма підсумкового контролю	залік

Відомості викладача	про	Давидченко Інна Дмитрівна , кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри української лінгвістики, літератури та методики навчання
--------------------------------	------------	---

Інформація для підтримання зв'язку з викладачем	davidchenkoid@ukr.net 067-12-25-378
Попередня підготовка	Знання шкільного курсу світової (зарубіжної) літератури, історії зарубіжної літератури XIX ст.
Методи навчання	Основні методи навчання, які використовуються під час проведення занять: 1. Організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти: 1) методи бесіди (евристична) та дискусії; 2) наочні методи (ілюстрування, демонстрування та самостійне спостереження); 3) вправи (підготовчі, вступні, пробні, тренувальні, творчі, контрольні) та практичні роботи; 4) репродуктивні методи; 5) проблемно-пошукові методи. 2. Стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти: 1) методи формування пізнавальних інтересів здобувачів вищої освіти (формування пізнавального інтересу; стимулювальна роль навчального матеріалу; створення ситуації успіху у навчанні; 2) методи стимулювання обов'язку і відповідальності у навчанні; 3. Методи стимулювання творчої активності: 1) стимулювання зацікавленості, творчого інтересу; 2) цікавої аналогії; 3) створення ситуацій емоційного переживання; 4) метод відкриття; 5) створення ситуацій з можливістю вибору; 6) підвищення стимулювального впливу змісту навчального матеріалу. 4. Інтерактивні методи: кейс-метод, метод портфоліо, обговорення і дискусії. 5. Частково пошукові методи (диспут, спостереження, самостійна робота, практична робота). За характером пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти заплановано комплексне використання пояснювально-ілюстративних, репродуктивних, частково-пошукових та дослідницьких методів.
Методи контролю та оцінювання	Оцінювання здобутих компетентностей здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до вимог кредитної трансферно-накопичувальної системи організації освітнього процесу. Форми контролю: поточний, підсумковий модульний, семестровий підсумковий (іспит). Оцінюються усні й письмові відповіді, доповіді, тести, контрольні роботи, практичні завдання, презентації, реферати, самостійна робота, іспит відповідно до внутрішнього Порядку оцінювання здобутих компетентностей здобувачів вищої освіти.

Критерії оцінювання здобутих компетентностей здобувачів освіти	При проведенні семестрового контролю у формі диференційованого заліку (іспиту) підсумкова оцінка з освітнього компонента виставляється за результатами поточного контролю та підсумкового контрольного заходу. У цьому випадку результати як поточного так і підсумкового контролю оцінюються за 100-бальною шкалою кожен з ваговими коефіцієнтами відповідно 0,6 та 0,4.								
	Модуль 1								
	Поточний контроль Контроль СРС						Підсумковий контроль залік	Сума	
	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2					
	Теми	Бали за поточний контроль	Бали за СРС	Теми	Бали за поточний контроль	Бали за СРС	ІНДЗ	Max 100 (k=0,4)	100
	Т 1	5	1,5	Т 7	6	3,5			
	Т 2	10	2,5	Т 8	7	3			
	Т 3	10	1,0	Т 9	7	3,5			
	Т 4	10	1,0						
	Т 5	10	2,5						
	Т 6	5	1,5						
Усього	50	10		20	10	10			
Max	60		30			10			
Поточний контроль max 100 (k=0,6)									
Навчальні матеріали	Програма курсу, конспекти лекцій, завдання для проведення практичних робіт, тестові завдання, завдання для самостійного виконання.								
Необхідне устаткування	Підручники, підключення до мережі Інтернет.								
Групові/ Індивідуальні види навчальної діяльності	Теоретичне вивчення матеріалів, виконання практичних завдань (вправ), участь у різних способах спілкування (через список розсилки, е-пошту).								
Основна література	1. Астаф'єв О. Міжтекстове поле постмодернізму: теорія й історія // Філолог. семінари: Типи худож. творчості в епоху постмодернізму: реальність чи віртуальність? К., 2002. Вип.. 5. С. 74–80. 2. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Київ; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2004. 1440 с. 3. Вишницька Ю.В. Аналіз та інтерпретація художнього тексту: навчально-методичний посібник зі спецкурсу з зарубіжної літератури. К: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2019. 240 с. 4. Давиденко Г. Й., Стрельчук Г.М., Гринчак Н. І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття: Навч. посіб. 3-те вид. К.: Центр учбової літератури. 2018. 488 с. 5. Давидченко І. Д. Зарубіжна література : словник. Харків: ТОВ «Діса Плюс», 2019. 69 с.								

	6. Зарубежная литература XX века: учеб. для вузов / Л.Г. Андреев [и др.]; под ред. Л. Г. Андреева. 2-е изд. М.: Высш. шк.; Изд. центр Академия, 2000. 7. Зарубежная литература. XX век: учеб. для студ. / под ред. Н.П. Михальской. М.: Дрофа, 2003. 8. Історія зарубіжної літератури XX ст. : навч. посіб. В. І. Кузьменко, О. О. Гарачковська, М. В. Кузьменко та ін. К. : ВЦ «Академія», 2010. 496 с. 9. Коваль М. Постмодерністська гра в літературу, відмова від традиції чи її нова інтерпретація (на матеріалі сучасної літератури та критики США) // Молода нація: Альманах. К.: Смолоскип, 1999. Вип. 13. С.183 – 192. 10. Ковбасенко Ю. І. Література постмодерну: по той бік різних боків // Заруб. л-ра в шк. Укр. 2002. № 5. с. 2 – 12. 11. Козюра О. В. Феномен постмодернізму: спроба визначення естетичної функції // Заруб. л-ра в шк. Укр. 2005. № 6. С.18 – 20. 8. 12. Література. Теорія. Методологія / Пер. з польськ. С. Яковенка. і наук. ред. Д. Уліцької. 2-ге вид. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 543 с. 13. Літературознавчий словник-довідник / [ред. Р. Т. Гром'яка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка]. 2-ге вид., випр., оновл. К.: ВЦ «Академія», 2007. 752 с. 14. Новий словник іншомовних слів: близько 40 000 сл. і словосполучень / Л. І. Шевченко, О. І. Ніка, О. І. Хом'як, А. А. Дем'янюк; [за ред. Л. І. Шевченко]. К.: АРІЙ, 2008. 672 с. 15. Професійна освіта : словник : навч. посібник / уклад. : С. У. Гончаренко та ін. : за ред. Н. Г. Ничкало. Київ : Вища школа, 2000. 380 с. 16. Сокол Л. Гіпертекст і постмодерністський роман // Слово і час. 2002. № 11. С.76 – 80. 17. Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина XX - початок XXI ст. / Упоряд. Б. Бакули; За аг. ред.. В. Моренця; Пер. з польськ. С. Яковенка. К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 531 с.
Технічне й програмне забезпечення	Виконання програми освітнього компонента забезпечується матеріально-технічним оснащенням аудиторій, доступом до інформаційних Інтернет-ресурсів.
Політика освітнього компонента	Академічна доброчесність передбачає сумлінне і вчасне виконання обов'язків здобувача вищої освіти, зокрема відвідування аудиторних занять, дотримання графіків і дедлайнів навчального плану та програми, толерантне й шанобливе ставлення до всіх учасників освітнього процесу. Проявами порушення морально-етичних принципів поведінки учасників освітнього процесу є списування, у тому числі через посередництво мобільного Інтернету, використання у власній праці чужих матеріалів без посилань, представлення як своїх здобутків матеріалів, узятих з Інтернету. Відпрацювання пропущених із поважної причини занять здійснюється здобувачем вищої освіти або самостійно, або в ході індивідуальних занять згідно з графіком консультацій викладача, або дистанційно. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату.